

deželske banke je vendar oziraje se na Avstrijskem običajne v nova pravila zajedno to določbo sprejel, da se bode popolno vplačevanje vseh 400.000 delnic nadalje v teku treh let zgodilo, ko se bode pomnožitev kapitala odobrila. (Konec prih.)

Gospodarske novice.

Letina v Avstriji po poročilu c. kr. ministerstva kmetijstva pričetkom septembra.

Pšenice in rži pridelalo se je dobro-srednjo mero, ovsa pa nekoliko več. Ječmena, o katerem se je mislilo, da bo pridelek obilen, pridelala se je le srednja mera. Tudi pri koruzi je le srednja mera pričakovati. Isto velja tudi o ajdi v taci krajih, kjer je še niso poželi. Repa in krompir popravila sta se po dežji bolj, kakor se je s prva mislilo; zato bode njun pridelek še precej dober, razen nekaterih krajev na Kranjskem, Tirolskem, Českem in v Bukovini, kjer tožijo, da krompir gnjije. Pridelek otave na deteljščih in travnikih je manj kot srednji. Vina se je še zmerom prav mnogo nadjati, med tem, ko je sadja v nekaterih krajih prav malo.

400.00 gold. bode južna železnica

plačevala deželi štajarski dohodninskega davka. S tem denarjem hoče deželni odbor, kakor „Wiener landw. Zeitg.“ poroča, zopet podkovsko šolo v Gradci ustanoviti in na ondašnjem politehniku pouk v kmetijstvu in gozdarstvu vpeljati.

Trtna uš

je na Francoskem 500.000 hektarov vinogradov čisto uničila in 450.000 hektarov hudo poškodovala. Zdaj razsaja v Gironde, najboljšem vinskem kraju Francoske, kjer je od 172.000 hektarov vinogradov uže 136.000 hektarov napadla in 20.000 čisto uničila. Amerikanske trte se menda tej pošasti najbolj upirajo.

Kako na Ruskem zavarujejo govejo živino.

„Učimo se Avstrijanci od absolutistične države ruske nekaj o tem, česar do sedaj v Avstriji še nismo uganili, to je: zavarovanje goveje živine“ — piše „Wiener landw. Zeitg.“.

Na Ruskem zavaruje vlada govejo živino pred govejo kugo in sicer tako, da za vsako govedo, katero pogine po kugi, 30 do 70 rubljev odškodnine plača, zato pa od vsacega gospodarja davek po pol odstotka ali k večjemu dva odstotka pobira. Odškodnina je pa tako urejena, da za goveda, pitana s tropinami, plača 70 rubljev, za jalovo živino 50 rubljev itd.; celó za tako živino, katera medpotoma pri izvožnji pogine, prejme gospodar odškodnino.

Naj bi po tem zgledu tudi avstrijsko-ogerska vlada osnovala splošno in posilno asekuranco tudi pri nas, vsaj večletne izkušnje kažejo, da so dosedaj vse privatne asekurance za živino, ki so bile v Avstriji ustanovljene, na kant prišle.

Poučne stvari.

Med izvrsten živež človeku.

Na hvalo medú beremo v časniku „Oesterr. ungar. Bienenzeitung“, da ima med tri izvrstne lastnosti, ki so: dober okus, lahka prebavljivost in pa izvrstna redilna moč. Kakor voda, ki jo človek popije,

gre naravnost v kri in ne pusti nobenega ostanka, tako tudi med takoj prestopi v kri in človeka greje in redi.

Je li pa to res? imamo li dokazov za to?

Dokaz najočitnejši je to, da zárod čebelne matice, ki se redí izključljivo le z medom, ima pričetkoma sicer usta in čeva, zadnjice ali riti pa ne. Kakor nekatere živali, ki vedno le v temoti živé, nimajo in ne potrebujejo očes, tako tudi mlade čebele ne potrebujejo zadnjice, kajti vsa hrana takoj stopi v kri in nič ostanka v črevesu ne popusti.

Kolikor tedaj vžijemo medú, to vse je popolnem naše, to je, vse ostane in se prosto spreminja v telesu. Ni ne tedaj gola domišljija, ako se kdo čuti krepkejšega, če vživa za zajutrak med, kakor če bi vžival najmastnejše surovo maslo (puter). Poleg tega tedaj, da skrbimo za dobro mleko, skrbimo tudi za pridobivanje čistega medú; tako bi te dobrote deležen postal kmet in meščan.

Národno blagó.

Slovenska prisega iz leta 1782.

Uvrstite, drage „Novice“, člankom svojega lista malo drobtinico, ki nam kaže, kako je prosti naš narod pisal pred 100 leti svoj jezik. Prepisana je „prisega“ po izvirniku.

„Jeft Mathia Seiz inu Jeft Mathia Savierscheg per-feschem Bogu Ozhetu, Sinu inu Suetimu Duchu, de Smo mi Sofedie is Savertatsch kar jeft pounm u tem krajo, ki le malo Berdo imenuje, ufsellej, kar je blo potreba, koker lef sekati, Pafslu inu toku ufse Pravize koker Noulani noter imeli inu tudi Smo schiher in u meru pafslu na malim Berdu, Voftrim Verhu do zeste inu do guidouzhouga Bukouja u koti inu tu. Toku guifhno, koker meni Bug ufigamogozhni na moi pufsedni zhal pomagat ozhe. Amen. A. H.

Zabavne stvari.

Spomini.

„Sine ira et studio“.

Pridejo trenutki v našem življenji, ko se nehoté spomnimo onih dni, ki smo jih prebili med šolskimi zidovi. Spominjamo se pa onih časov tem raji, čem bolj so bili zanimivi za nas. Tista doba, v kateri nam je bilo odločeno, obiskavati „modric slovenskih hram“, je bila v marsikaterem obziru, lahko rečemo, tudi v političnem obziru zanimiva.

Naj zato objavimo nekoliko taci spominov iz preteklih dni. Čitatelji naši bodo lahko posneli, kakošen je položaj slovenskih profesorjev in kakošen slovenskih dijakov na naših srednjih šolah.

Bilo je leta 187—. Na gimnaziji * spremenilo se se je v teku časa mnogo. Stare učiteljske moči so odstopile, nekatere tudi nolens volens in nastopile so mlajše. Tudi dijaško življenje postalo je drugače. In sedaj ima tudi nov ravnatelj nastopiti poslovanje. Dijaki smo zopet prišli iz mnogih krajev v malo mestice, da si bistrimo um po ne predolgem odmoru dveh mesecev. Pričakovali smo novega ravnatelja. Kakor smo si ga uže slikali v duhu, istina je, da nismo pričakovali narodnega možá, pa tudi tacega ne, ki bi bil kos slovenskemu jeziku. Pa vsaj smo se uže taci predstojnikov navadili, kajti „50 meilen weit vom windischen land“ bila je takrat parola ustavovernega ministerstva. Kdo